

Route Charlemagne

Elk station op de Route Charlemagne behandelt een thema dat onze tijd net zo beïnvloedt als eens Karel de Grote. En elk station is een bijzonder bouwwerk. In het middelpunt van de Route ontstaat het CENTRE CHARLEMAGNE. Daar begint de geschiedenis van Keizer Karel precies zoals de geschiedenis van Aken en van daaruit kunt u de route individueel volgen. Het STADHUIS is het station „Macht“. De DOM representeert de „Godsdienst“. Het GRASHAUS is het station „Europa“. Het INTERNATIONAAL KRANTENMUSEUM is het station „Media“. Het SUPERC is het station „Wetenschap“.

Colofon

Stadt Aachen
Der Oberbürgermeister
Fachbereich Presse und Marketing
Haus Löwenstein, Markt 39
52062 Aachen
Fon: +49 (0)241 432-1309
presse.marketing@mail.aachen.de
www.aachen.de

Foto Andreas Herrmann, Peter Hinschläger
Tekst Dr. Thomas Müller
Grafische vormgeving Maurer United Architects, 2009

**ROUTE
CHARLEMAGNE
AACHEN**

Podium

De Route Charlemagne is het podium van het internationale festival „across the borders“. Nog vóór alle stations geopend worden, vinden er langs de route kunstzinnige evenementen van internationaal allure plaats. Ze commentariëren en contrasteren de thema's van de Route Charlemagne, zetten nieuwe, verrassende en kritische accenten. „across the borders“ overschrijft zowel de grenzen van de culturen als de grenzen van de kunstzinnige indelingen. Heel bewust worden de plaatsen, straten en het leven in het stadscentrum in de enceneringen geïntegreerd.

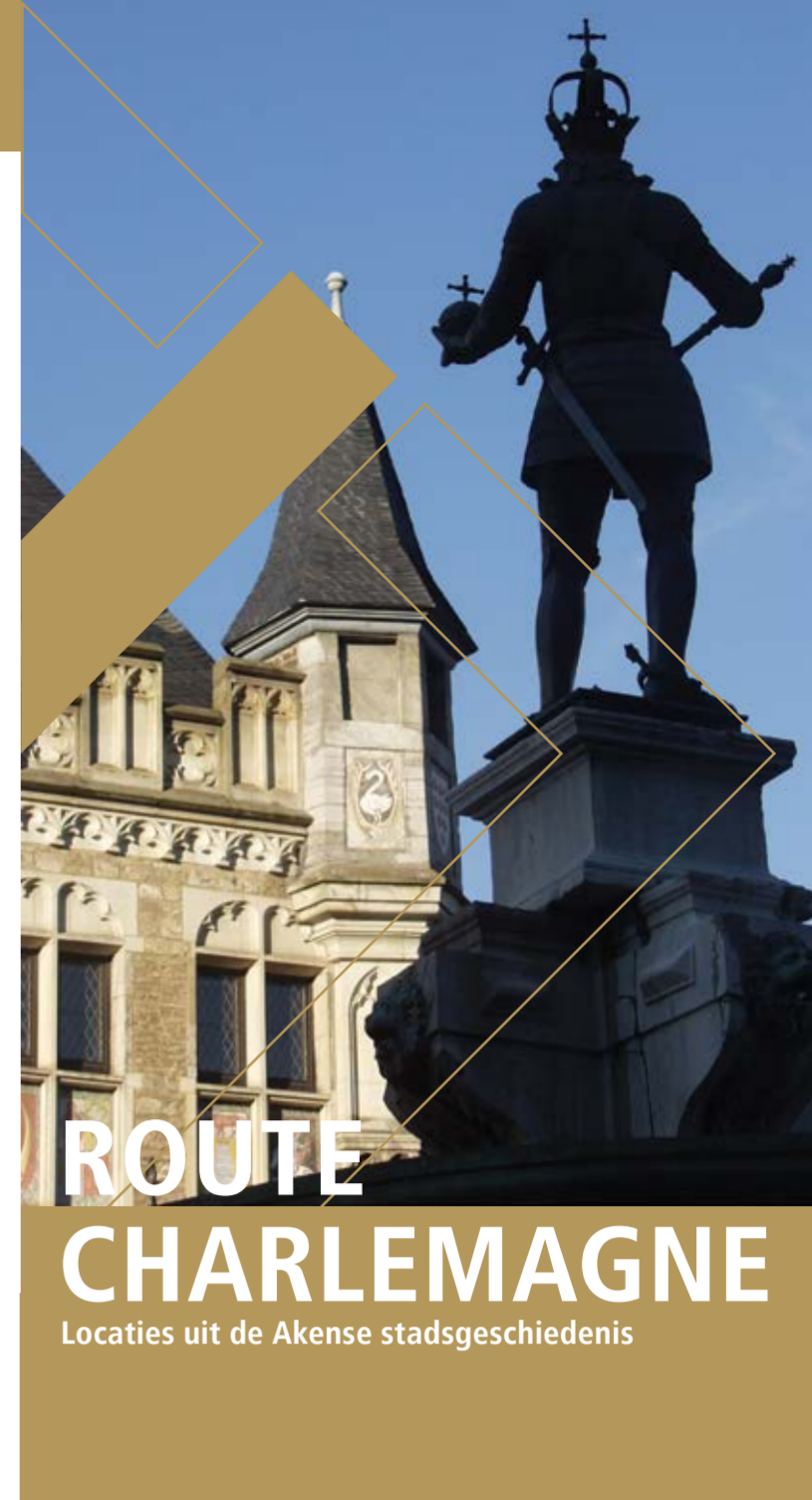
Informatie

Centre Charlemagne
Am Katschhof 2
52062 Aachen
Fon: +49 (0)241 432-4994
www.route-charlemagne.eu

Geopend
di t/m zo 10.00 – 18.00 uur. Maandags gesloten

Het centrale informatiepunt van de Route Charlemagne is het Centre Charlemagne, het nieuwe stadsmuseum van Aken op het Katschhof, tussen stadhuis en Dom. Hier vindt u alle informatie rondom de bezienswaardigheden van de Route Charlemagne.

**ROUTE
CHARLEMAGNE**
Locaties uit de Akense stadsgeschiedenis

Bijdrage 1,- Euro

GEDRUKT OP 100% RECYCLINGPAPIER

ROUTECHARLEMAGNEAACHEN

Het Centre Charlemagne

A

Van neolithicum tot nu: Het "Centre Charlemagne - nieuw stadsmuseum van Aken" is gelegen aan het Katschhof, het voormalig binnenhof tussen Dom en stadhuis.

Hier maakt de bezoeker kennis met de belangrijkste figuren, gebeurtenissen en verhalen uit Akens geschiedenis. Hij komt iets te weten over de "vestiging aan de warme bronnen", voornamelijk over het Romeinse Aken. De afdelingen "palts en Mariakerk van Karel de Grote" en "stad van de kroningen" geven een kijk op de middeleeuwse tijd. "De barokke badstad" en "begin van het moderne tijdperk" tonen Aken als mondain kuuroord, waar beroemdheden en de adel vertier zochten, maar ook als opbloeiende industriestad. "Van stad aan het front tot Europastad" vertelt over de tijd na de wereldoorlogen van de 20ste eeuw en het punt waarop Aken de stad van de Europese verzoening en vooruitgang werd, waarin ieder jaar de Karelsprijs wordt uitgereikt aan beduidende Europeanen. Altijd van de partij: Karel de Grote als sleutel-figuur, die in zich de geschiedenis van Aken met die van Europa verbindt.

Wisselentoonstellingen, een museumpedagogisch gedeelte en een café vullen het Centre Charlemagne aan. Overigens doet het gebouw ook nu nog dienst als administratiegebouw waarin o.a. de burgerservice is ondergebracht.

Het centrale informatiepunt van de Route Charlemagne is het Centre Charlemagne, het nieuwe stadsmuseum van Aken op het Katschhof, tussen stadhuis en Dom.

hks Architekten + Gesamtplaner

Het Stadhuis

B

Op de funderingen van de bouwvallig geworden koningshal van de palts ontstond rond 1350 een stadspaleis met twee functies: het was het stadhuis van de stadsrepubliek Aken en het bood plaats aan de feestzaal voor de kroningsfeestmalen van de Duitse koningen. Het Stadhuis en de kroningszaal horen tot de belangrijkste profane monumenten van de gotische architectuur.

Tegenwoordig is het Stadhuis onderdeel van de Route Charlemagne. Het staat voor de vorming van burgerlijk zelfbestuur en Europese democratie. U treft er op ervaringen van oorlog en vrede en aan de hand van het voorbeeld van de Internationale Karelsprijs, die sinds 1950 in het Stadhuis verleend wordt, wordt de ontwikkeling van de Europese integratie duidelijk. U voelt er de atmosfeer van de kroningszaal met de nagemaakte machtsinsignes van de Duitse koningen en de imposante Karels-fresco's van de schilder Alfred Rethel. Het belangrijkste tentoonstellingsstuk blijft echter onzichtbaar: met behulp van de AIXPLORER, uw elektronische begeleider, kunt u beleven hoe het er bij een kroningsfeestmaal precies op deze plek in de 16de eeuw aan toeging.

Het Stadhuis blijft de zetel van de burgemeester en net zoals vroeger vinden hier de vergaderingen van de stadsraad plaats.

In het stadhuis zijn ook nu nog regelmatig staatshoofden te gast - ter gelegenheid van de internationale Karelsprijs.

Kroningszaal

De Dom

C

De Dom van Aken met zijn karolingisch kernstuk is de belangrijkste getuige van de sacrale geschiedenis van Aken. In 1978 plaatste de UNESCO de Dom als eerste Duitse monument op de werelderfgoedlijst. De marmeren troon, het Karelschrijn en andere tentoonstellingsstukken weerspiegelen het proces van de sacralisering en stilisering van Karel de Grote tot het ideaalbeeld van de middeleeuwse heerser. De gotische koorhal die aan de Dom werd toegevoegd ter gelegenheid van de 600ste sterfdag van Keizer Karel in 1414 en het ontstaan van de bedevaarten staan in een enge relatie met de geschiedenis van de stad.

De sacralisering en mystificatie van Keizer Karel wordt ook verduidelijkt door de stukken in de domschatkamer. Daartoe behoren o.a. de antieke Proserpina-sarcofaag waar Keizer Karel een tijdje in opgebaard was, het Lothariuskruis en de Karelbuste. De twee laatstgenoemde kunstwerken waren onderdeel van de kroningsceremonie. Ze behoren tot de belangrijkste sacrale kunstwerken van Europa.

De Dom, de Domschatkamer en de Dominformatie documenteren het thema GODSDIENST.

De Dom van Aken is terug te voeren op de Mariakerk van Karel de Grote.

Dom

Het Internationaal Krantenmuseum

D

In het Große Haus, een in 1495 gebouwd burgershuis in het hartje van de stad, ontstond in 1931 het Akense krantenmuseum. Het kernstuk is een wereldwijd unieke verzameling, die teruggaat tot het prille begin van het krantenwezen. In het kader van de Route Charlemagne is het huis tot een nieuw mediamuseum ontwikkeld worden.

Het museum bewaart en presenteert verder de historische verzameling van kranten. Maar het geeft vooral ook aandacht aan het ontstaan en de toekomst van onze mediale maatschappij. Het toont, hoe het nieuws ontstaat en verspreid wordt, hoe uit media massamedia geworden zijn, hoe media waargenomen en gemanipuleerd worden, wat media-vrijheid betekent. Het gaat over de globalisering van de media. En over de toekomst: welke mediatechnologieën duiken aan de horizon op? Zullen ze onze cultuur en maatschappij veranderen?

Het museum maakt echter ook de verbinding naar de tijd van Karel de Grote, die in het spoor van zijn hervormingen een eenheidschrift in Europa invoerde. Deze is de basis van onze moderne kleine letters.

In het Internationale Krantenmuseum is de geschiedenis van de media te beleven.

Internationaal krantenmuseum

Het Grashaus

E

Het oudste stadhuis van Aken, het Grashaus, wordt het station EUROPA op de Route Charlemagne. De bouw ervan in 1267 symboliseerde het nieuwe zelfbewustzijn van Aken als vrije rijksstad. Toen bijna een eeuw later het huidige stadhuis ontstond, diende het o.a. als rechtbank en als kerker, vóór het tot ruïne vervallen huis in de 19de eeuw tot stadsarchief verbouwd werd.

In de toekomst zal het Grashaus een plek zijn die gewijd is aan de Europese democratie. In een „Europees klaslokaal“ kunnen kinderen en jongeren oefenen hoe ze aan politieke beslissingen kunnen deelnemen. Instellingen zoals de Karelsprijs van de Jeugd en het informatiebureau „Europe direct“ houden zich bezig met toekomstgerichte vragen van de Europese politiek in een geglobaliseerde wereld. De erg gevarieerde geschiedenis van het huis verwijst naar enkele van deze thema's: zelfbestemmingsrecht, mensenrechten en culturele identiteit.

Het Grashaus zal voor alle bezoekers openstaan. Een kleine tentoonstelling verbindt de stedelijke historische betekenis met fundamentele vragen van de Europese ontwikkeling.

Het Grashaus wordt vooruitzichtiglijk in 2015 geopend.

Grashaus

Het Super C

F

De palts van Karel de Grote was met de Hofschool ook een oord van wetenschap. De Route Charlemagne verbindt het oude stadscentrum van Aken met de in de buurt liggende binnenstadcampus van de RWTH Aachen. Deze universiteit is vandaag een van de belangrijkste Europese onderzoekscentra.

Het Super C, servicecenter van de RWTH, doet tevens dienst als locatie Wetenschap van de Route Charlemagne.

Wisselende tentoonstellingen geven er een idee van wetenschappelijke uitvindingen en technische ontwikkelingen die de 21ste eeuw veranderen. Door een mediawand kunt u direct in het onderzoekswerk luistervinken.

De As van de wetenschap wordt stap voor stap gerealiseerd. Onafhankelijk van de Route Charlemagne wordt de binnenstadcampus stedenbouwkundig vernieuwd.

Het Super C van de RWTH Aachen representeert het thema wetenschap.

Super C

Het Couvenmuseum

G

Het Couven-Museum representeert het thema ECONOMIE en de burgerlijke woon- en leefcultuur van de 18e en 19e eeuw. In 1662 bouwde de apotheker Adam Coebergh het huis op de Hühnermarkt en bracht hierin de Adler-Apotheke onder. Drie jaar nadat Andreas Monheim het gebouw had aangekocht (1783), liet hij het door architect Jakob Couven renoveren. De zoon van de beroemde architect en stedelijk planoloog Johann Joseph Couven creëerde op plaats waar de middeleeuwse stadswegschaal had gestaan een typisch Akens stadhuis in rococo stijl.

De zalen in het museum tonen de ontwikkeling van de verschillende interieurstijlen – laat barok, rococo, Lodewijk XVI, empire en biedermeier. Een inrichting van een apotheek, een keuken en tegelschilderijen zijn ook te zien.

Het Couven-Museum biedt de bezoeker een inzicht in het leven van de bourgeoisie van de 18e en 19e eeuw.

Couvenmuseum

De Elisenbrunnen

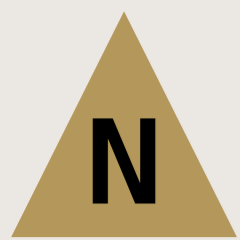
H

De Elisenbrunnen maakt deel uit van de Route Charlemagne. Samen met de Elisenbrunnen vormt de Elisengarten een uitgangspunt van de stadsgeschiedenis: de warmwaterbronnen. Al sinds de jongste steentijd vestigden mensen zich in de buurt van deze bronnen. De Romeinen bouwden hier een prachtig thermaal bad en stadsvilla's. Niet voor niets bevond de palts van Karel de Grote zich vlakbij het warme water. De Elisengarten, aangelegd in 1851, wordt in het kader van de Route Charlemagne herontworpen. Tussen augustus 2008 en februari 2009 werden grootschalige archeologische opgravingen uitgevoerd en de bevindingen op het internet gepubliceerd. Fragmenten van ontdekte Romeinse en middeleeuwse fundamenten zijn te zien in de Archeologische Vitrine in de Elisengarten.

De Elisenbrunnen werd tussen 1822 en 1827 gebouwd.

Elisenbrunnen

0 10 50 100m

- A** Centre Charlemagne
- B** Stadhuis
- C** Dom, Schatkamer en Informatie
- D** Internationaal Krantenmuseum

- E** Grashaus
- F** Het Super C
- G** Couven-Museum
- H** Eisenbrunnen

Aken is een historische stad

Aken is een stad van de wetenschap

Aken is een Europese stad

Karel de Grote leefde van 748 tot 814

De geschiedenis van Aken weerspiegelt de geschiedenis van Europa. De stad die ontstaan is rondom de warmwaterbronnen ontwikkelde zich eerst volgens Romeins en vervolgens volgens middeleeuws model. In het centrum stond de palts met de Mariakerk van Karel De Grote. Die werd onderdeel van een netwerk van paltsen, kloosters en hoven dat zich over het gehele Karolingische rijk uitstrekte. Na zijn dood groeide Keizer Karel uit tot een mythe en deze mythe is tot op heden voelbaar in de stad. Het graf van Keizer Karel, zijn troon en zijn palts zijn Europese gedenkplaatsen. Ze maken echter deel uit van een stad die bewust naar de toekomst kijkt en antwoorden zoekt op de grote vragen van de 21ste eeuw.

De verbinding van kunst en cultuur was een van de essentiële bouwstenen van de Karolingische heerschappij. Keizer Karel liet de overal verstrooide werken uit de Oudheid verzamelen. Hij documenteerde de tradities van zijn onderworpen vijanden en nam geleerden uit alle delen van Europa op aan zijn Hofschool in Aken: astronomen en theologen, wiskundigen en architecten. Zonder de kopieën die aan de Hofschool gemaakt werden, zouden we een groot deel van de oudheidkundige literatuur moeten missen. Tegenwoordig zijn er in Aken vier hogescholen en wetenschap is een belangrijke troef voor de stad. Nergens in Europa zijn er zoveel hogescholen en onderzoekscentra als in het gebied rond de steden Maastricht, Luik en Aken.

In de tijd van Karel de Grote was Aken het centrum van een rijk dat zich uitstrekte van de Noordzee tot midden-Italië en van de Pyreneeën tot de Elbe. De integratie van de volkeren die in het Karolingische rijk woonden en de centralisering van de macht waren deel van de politieke verwezenlijkingen van Keizer Karel. Uit de opdeling van zijn rijk ontstonden in een lang historisch proces de staten Frankrijk en Duitsland. Na het einde van Wereldoorlog II, het nationaalsocialisme en zijn misdrijven tegen de menselijkheid begonnen de Europese democratieën aan de realisatie van een verenigd en vreedzaam Europa. Uit de grensstad Aken werd de Europastad. In herinnering aan Karel de Grote realiseerde ze met de Internationale Karlspreis een symbool van moderne Europese politiek.

Geholpen door zijn gretige en tegenwoordig ook omstreden expansiepolitiek bouwde Karel een groot rijk op. Hij startte politieke, economische, juridische en culturele hervormingen. Die werden tastbaar door de invoering van een gemeenschappelijk christelijk geloof, een eenvormige schrift en een gemeenschappelijke munteenheid. De kroning van Karel tot keizer door paus Leo III in Rome in 800 was het fundament van het middeleeuwse keizerrijk. Een van de prachtigste culturele overblijfselen is de in Aken gebouwde Mariakerk van Keizer Karel, de huidige dom. Hier werd Keizer Karel na zijn dood bijgezet en om die reden werden hier van 936 tot 1531 de Duitse koningen gekroond. Keizer Karel werd het inbegrip van de ideale heerser.

